

Stiftelsen Lantbruksforskning

Verksamhetsberättelse 2007

Böndernas egen forskningsstiftelse!

*Forskning för
framtidens bonde*

SLF HAR 15 forskningsprogram. Pengarna som används till forskningen kommer från lantbruksnäringen via avräkningspriser, återförda miljöskatter och andra avtal med organisationer och företag inom de gröna näringarna.

Forskare ansöker om finansiering från SLF vars beslutsgrupper beviljar medel för forskningsprojekt som lantbruksnäringen kan ha nytta av inom en nära framtid. Varje forskningsprogram har en sådan beslutsgrupp med lantbrukare, forskare, rådgivare och andra experter från lantbruksnäringen.

De pengar som samlas in direkt från respektive bransch, genom avtal med organisationer och företag, är öronmärkta för forskning inom just den branschen. Som exempel går de pengar som samlas in per kg mjölk, i dagsläget 0,31 öre, till forskningsområden som mjölknäringen anser viktiga. Prioriterade områden kan vara sådant som till exempel uthållig mjölkproduktion och robusta mjölkkor. På liknande sätt samlas pengar in och används inom flera av våra övriga forskningsprogram.

Innehåll

Forskningschefen har ordet _____	2
Tre röster från fältet _____	3
Nya och pågående projekt som har fått finansiering _____	4
SLF:s verksamhet under 2007 _____	6
LOFT – lantbrukare och forskare tillsammans _____	8
Informationsverksamheten _____	10
Organisation _____	12
Styrelsen _____	12
Kansliet _____	13

Forskningschefen har ordet

2007 HAR VARIT ett nysatsningarnas år då framförallt kommunikation och klimat legat i fokus. Styrelsen och kansliet har dessutom arbetat fram en ny forskningsstrategi, som bland annat tydliggör SLF:s roll som drivande i forskningsfrågor som gagnar utvecklingen av jordbruket och trädgårdsnäringen. Under året har SLF:s styrelse beslutat att endast genomföra en ansökningsomgång per år för att effektivisera arbetet och öka möjligheten till ytterligare strategiskt arbete och utvärderingar.

Som sagt så har 2007 präglats av kommunikation och det viktigaste arbete har varit den stora kommunikationssatsningen, LOFT – lantbrukare och forskare tillsammans, som initierades och byggdes upp av SLF under 2007. Bakgrunden till initiativet var att behovet av att öka kunskapsutbytet mellan lantbruksnäringen och forskningen varit i fokus under många år. I skrivande stund samarbetar tolv forskningsorganisationer, både finansiärer och utförare inom LOFT, för att öka dialogen mellan lantbrukare och forskare.

Läs mer om LOFT på sidan 8.

Klimatfrågan har varit i fokus även för SLF och under året beslutades att varje FoU-program ska ta sitt klimatansvar. Detta resulterade i att ca 4 mkr satsades på projekt om klimat bland annat för att undersöka utsläpp av växthusgaser från både svensk och utländsk animalieproduktion och konsumtion.

Under året som kommer blir det ännu mer fokus på de utmaningar och möjligheter som de gröna näringarna står inför och om detta skall lyckas måste forskningen ge den gröna näringen kunskapen som behövs!

Eva Pettersson
FORSKNINGSCHEF

Tre röster från fältet

Anders Karlsson

Rådgivare inom växtodling,
Hushållningssällskapet i Uppsala

Kerstin Svennersten-Sjaunja

Professor i ämnet laktation vid
Sveriges lantbruksuniversitet

Tomas Lundgren

Lantbrukare, gård med 130 mjölkkor
i Månkarbo, Uppland

Nämn en utmaning för forskningen

- Det krävs en satsning på kunskapsuppbyggnad om jordbrukets marknadsfaktorer. Vi ser i dag stora prisvariationer i fråga om allt från spannmål till energi och råvaror. Snabba prisvariationer ger möjligheter till god ekonomi, men rymmer också stora ekonomiska risker.

Vilket forskningsområde är viktigast?

- Det är viktigt med "näringsnära" forskning. Forskning på hög nivå behöver presenteras och exemplifieras så att resultaten blir användbara för brukarna. Forskningen måste satsa mer på att marknadsföra och sprida sina resultat.

Vad växer på svenska åkrar om 20 år?

- Fin spannmål! Klimateffekter gynnar odling på norra breddgrader samtidigt som förutsättningarna för odling på andra håll i Europa försämras. Tidigare har den svenska jordbruksproduktionen varit i det närmaste marginaliserad, om 20 år kan Sverige mycket väl vara Europas kornbod.

Vem borde få lantbrukets nobelpris?

- Alla tappra bönder som byggde och bygger det vi har idag!

Nämn en utmaning för forskningen

Uthållig produktion är A och O. Med det menar jag att vi måste stimulera mer forskning på produktion av livsmedel och foder åt djuren i närområdet och därmed minska de globala transporterna. Vi måste ha mer djupgående kunskap om hur animalieproduktionen påverkar klimatet och miljön, det räcker inte med beräkningar och simuleringsmodeller. Är verkligen våra idisslare de stora miljöbovarna? Beslutsfattarna måste ha en solid kunskapsplattform att stå på.

Vilket forskningsområde är viktigast?

Det känns fel att peka ut ett visst område. Framgångsrik forskning behövs både inom intensiv och extensiv produktion. Ska vi göra framsteg behövs högkvalitativ forskning inom både grund- och tillämpad forskning.

Vad växer på svenska åkrar om 20 år?

Foder och livsmedel för konsumtion i Sverige. Vi ska ju minska den globala livsmedelstransporten. Klimateffekten kanske delvis kommer att medge odling av andra produkter än de vi har idag.

Vem borde få lantbrukets nobelpris?

De som arbetar för att utveckla lantbruket i utvecklingsländerna i syfte att bekämpa fattigdomen.

Nämn en framtida utmaning för forskningen

- Inom mitt område är det viktigt att satsa mer på forskning och överföring av kunskap om mjölkföretagande i större skala. Vi bönder är duktiga på produktion, men behöver mer kunskap om vad som händer när företaget växer. Det kan handla om både ekonomi, styrning av företaget och om ledarskap.

Vilket forskningsområde är viktigast?

- Hur vi kan hantera nötkreaturens klimatpåverkan är exempel på ett viktigt forskningsområde framöver.

Vad växer på svenska åkrar om 20 år?

- En blandning av grödor för bioenergi-produktion, foder och mat – allt producerat med stor hänsyn till miljön. Användningen av mark är betydligt mer effektiv än i dag, svenska marker kommer att bli viktiga för matproduktion i ett internationellt perspektiv.

Vem borde få lantbrukets nobelpris?

- Det är svårt att lyfta fram enskilda stjärnor. Inom forskningen är det ofta de många små stegen som är viktiga. Inom mjölkproduktionen görs till exempel många mindre framsteg som sammantaget bidrar till stora förbättringar i både djurens närmiljö och för arbetsmiljön i stallarna.

Nya och pågående projekt som har fått finansiering beviljad under 2007

Program	Antal projekt	Beviljade medel (milj. kr)	Insamlade företag och övriga finansiärer
Arbetsmiljö	8	4,0	LRF Försäkring • SLF, återförda miljöskatter
Bioenergi	6	4,7	Energimyndigheten • Lantbrukarnas Riksförbund • SLF, återförda miljöskatter
Ekologisk marknad och tillväxt	2	0,6	Formas • SLF, återförda miljöskatter
Häst	28	8,0	
Kött	26	11,5	KLS Livsmedel ek. förening • Nyléns Et Hugossons Kött AB • Scan AB • Svenska Avelspoolen AB • SLF, återförda miljöskatter
Mjök	23	11,7	Arla Foods • Gefleortens mejeriförening • Gäsene mejeriförening • Milko • Norrmejerier • Skånemejerier • SLF, återförda miljöskatter
Potatis	7	3,1	GRO/Potatis • Lundell Eriksson Vegetab Comp AB • Outinens Potatis AB • FoU Potatis Syd • Skaraborgs Potatis AB • Solanum i Kalmar AB • Svensk Matpotatis- kontroll AB • Swegro AB • SLF, återförda miljöskatter
Potatisbladmögel	3	1,3	Stiftelsen Forskning om Skördeskador • GRO/Potatis • Lundell Eriksson Vegetab Comp AB • Outinens Potatis AB • FoU Potatis Syd • Skaraborgs Potatis AB • Solanum i Kalmar AB • Svensk Matpotatiskontroll AB • Swegro AB • SLF, återförda miljöskatter
Slaktfjäderfä	5	1,7	Svensk Fågel Service AB • Stiftelsen Sveriges Kyckling- uppfödare • SLF återförda miljöskatter

Program	Antal projekt	Beviljade medel (milj. kr)	Insamlade företag och övriga finansiärer
Socker	6	3,9	Stiftelsen Svensk Sockerbetsforskning • SLF, återförda miljöskatter
Tillväxt och företagande	9	5,7	Lantbrukarnas Riksförbund • Svenska Lantmännen • Svensk Mjök AB • SLF, återförda miljöskatter
Trädgård	25	11,4	Stiftelsen Lantbrukets Utveckling (SLUT), återförda miljöskatter
Vall och grovfoder	0		SLF, revalveringsmedel
Växtförädling	9	6,5	SLF, återförda miljöskatter
Växtodling totalt	76	26,4	Bjäre Lantmän • AB Strängnäs Valskvarn • Kalmar Lantmän • Knisslingeortens Lagerhusförening • Kristianstadsortens Lagerhusförening • Lilla Harrie Valskvarn AB • Lovanggruppens Handelshus AB • Rosén Skaraborg AB • Skånefrö AB • Lokalföreningen Hörby • Svalöf Weibull AB • Stocksbro Kvarn AB • Svenska Foder AB • Svenska Lantmännen • Varaslättnens Lagerhusförening • SLF, återförda miljöskatter
<i>FoU</i>	56	19,2	
<i>Växtnäring/växtskydd FoU</i>	15	5,7	
<i>Växtnäring/växtskydd Metod och teknik-utveckling</i>	5	1,6	
Fältförsök och metodutveckling	8	10,1	Stiftelsen Lantbrukets Utveckling (SLUT), återförda miljöskatter
Totalt	241	110,6	

SLF:s verksamhet under 2007

UNDER ÅRET GENOMFÖRDES två ansökningsomgångar (1 februari och 1 oktober). Totalt inkom 576 ansökningar. Sammanlagt beviljades 110,6 miljoner kronor till 140 nya och 101 pågående projekt.¹

Återförda miljöskatter

Totalt har 95,5 miljoner kronor i återförda bekämpnings- och handelsgödselskatter överförts till SLF under året. Återföringen av miljöskatter resulterade i att samtliga program gavs ett finansiellt tillskott, vilket gjorde att verksamheten inom respektive program kunde bedrivas på en god nivå. De återförda miljöskatterna ledde till att fler och större projekt kunde finansieras inom de olika programmen.

Kommunikationssatsningen LOFT – lantbrukare och forskare tillsammans, startades upp med hjälp av 6,4 miljoner kronor återförda miljöskatter som är beräknat att räcka i två år.

¹ Varav ca 8 miljoner, gick till 19 nya och 9 pågående projekt inom Stiftelsen Svensk Hästforskning som administreras av SLF.

Strategiskt arbete

Diskussionerna med jordbruksdepartementet kring återförda skatter har varit ett viktigt strategiskt arbete under året liksom kontinuerliga diskussioner med näringen om fortsatt finansiering av SLF:s verksamhet.

Under 2007 har ett gediget arbete med att ta fram en tydligare forskningsstrategi och vision för Stiftelsen Lantbruksforskning genomförts. SLF:s nya forskningsstrategi återfinns på www.lantbruksforskning.se.

*SLF:s nya forskningsstrategi återfinns på
www.lantbruksforskning.se*

Inför forskningspropositionen 2008 har SLF medverkat i en skrift tillsammans med ett stort antal

Träffpunkter 2007

Mässor och konferenser

	Datum	Plats
Potatis Et Friland	7-9 feb	Örebro
Forskartorget Borgeby Fältdagar	27-28 juni	Borgeby
Djurhälso- och utfordringskonferens	22-23 aug	Lund
LOFT/Elmia Lantbruk Maskin Et Fält	17-20 okt	Jönköping
LOFT/Grisföretagardagen	22 nov	Jönköping

Seminarier

	Datum	Plats	Syfte
Bonde söker forskare	10 jan	Stockholm	Idéworkshop för kommunikation
Potatis och friland	7 feb	Örebro	Presentation av forskningsresultat
Bioenergi	22 aug	Stockholm	Presentation av forskningsresultat

forskningsorganisationer inom de gröna näringarna. Skriften har koordinerats av KSLA – Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien.

Forskningsprogram

Flera av Forsknings- och Utvecklingsprogrammen (FoU-programmen) förnyades under året vilket även innebar nya avtalsskrivningar med både nya och tidigare finansiärer.

Nedan får du en närmare inblick i hur arbetsätt och upplägg utvecklats inom tre av SLF:s FoU-program.

Bioenergi

I augusti hölls en fullspäckad seminariedag då en lång rad av de projekt som finansierats av SLF presenterades och gav en övergripande bild av hur forskningen på området fortskrider. Seminariedagen var en viktig avstämning inför beslut om nya ansökningar i oktober.

FoU Växtodling

Under året har insamlingen av pengar till forskningsprogrammet för växtodling fått ett helt nytt utseende. Via kontrakt med både den privata och kooperativa handeln samlas nu pengar in både på förnödenheter, 0,2 % av priset, och på avräkningen, 0,2 %.

Mjölk

Samarbetet med Danmark har nu pågått i ett år med gott resultat. Efter att SLFs beslutsgrupp mjölk har bedömt projekt som inkommit inom mjölkprogrammet så träffas den tvärnationella strategiska kommittén (TSK) för att bedöma om några av projekten kan utföras som samarbeten mellan länderna och för att utesluta att dubbelarbete sker på forskningssidan.

LOFT – lantbrukare och forskare tillsammans

STYRELSEN BESLUTADE under 2006 att satsa mer resurser på kommunikation och under 2007 startades kommunikationssatsningen LOFT – lantbrukare och forskare tillsammans. Syftet med LOFT är att öka dialogen mellan lantbrukare och forskare. Bättre kommunikation mellan forskare och lantbrukare ger ett mer miljövänligt svenskt lantbruk med högre kvalitet och bättre lönsamhet. Ett ökat kunskapsutbyte ger också forskare större möjligheter att fånga upp aktuella frågor inom lantbruket.

Invigning

LOFT invigdes av jordbruksminister Eskil Erlandsson på Elmia Lantbruk Maskin & Fält i oktober. Under de fyra dagarna som mässan pågick hade montern

minst 4 100 besökare. Ett femtiotal forskare och lantbrukare var på plats för att sprida forskningsresultat och samla in värdefull kunskap från näringen.

Under mässan lanserades också www.loftinfo.se, en webbportal som samlar internetbaserade forskningsresultat för lantbruket från sex olika forskningsorganisationer och finansiärer.

Kanske viktigast av allt var att de tio forskare och tio lantbrukare som utsetts till LOFT-ambassadörer var på plats. Ambassadörerna har till uppgift att vara LOFT:s ansikte utåt på mässor, seminarier och på webbportalen. De är speciellt utvalda eftersom de inser betydelsen av forskning för lantbrukets framtid och själva har sett vilka konkreta resultat forskningen kan bidra med till lantbruket. Deras erfarenhet är en viktig inspirationskälla för

andra och de kan svara på frågor från dem som vill veta mer om lantbruksforskning.

Samverkan nödvändig

Det är första gången en så här omfattande och samlad satsning görs, dels för att bättre ta till vara kapaciteten i lantbruksforskningen, dels för att samla all relevant forskning på ett och samma ställe. Att göra information lätt att få tag på och lätt att använda är en viktig förutsättning för att LOFT ska nå ut.

Initiativet till LOFT kommer från SLF men för att satsningen ska lyckas krävs samarbete med så många organisationer som möjligt, i skrivande stund är 12 forskningsfinansierare och forskningsutförare inom lantbruksnäringen delaktiga.

LANTBRUKARE OCH FORSKARE TILLSAMMANS

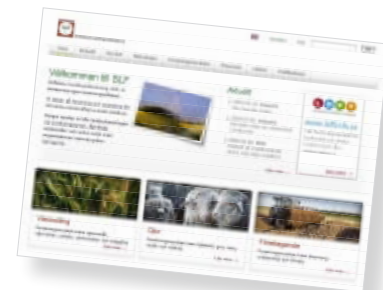
Informationsverksamheten

DEN STORA LANSERINGEN och uppbyggnaden av LOFT – lantbrukare och forskare tillsammans, har legat i fokus för SLF:s informationsverksamhet under året som gått, men samtidigt har den ordinarie informationsverksamheten bedrivits som vanligt.

Nyhetsbrev

”Nytt om forskning” med kortfattade resultat från många av de projekt som slutrapporterats under året utkom med tre nummer och upplagan ligger stadigt på ca 8 300. Dessutom utkom ett nummer av nyhetsbrevet ”Forskning lönar sig”. Detta nyhetsbrev fokuserar på ett enskilt projekt som har varit extra lönsamt för den enskilde lantbrukaren. 515 personer har valt att prenumerera på e-post istället för på papper. Detta innebär en ökning med 40 e-postprenumeranter från 2006.

www.lantbruksforskning.se
SLF:s hemsida har gjorts om helt under året och den nya hemsidan lanseras under januari 2008.

Seminarier

Bonde söker forskare var ett idémöte för hur man skapar kommunikation och dialog mellan forskare, rådgivare och lantbruksföretagare. Ett 60-tal personer deltog vid dagen i januari, som hölls i LRFs splittrerna lokaler och vi tog med oss ett hundratal idéer därifrån. Ett stort antal av idéerna har sedan använts i LOFT – lantbrukare och forskare tillsammans.

En seminariedag på temat ”Pärer och kaninmat” hölls i samband med mässan Potatis och Friland och besöktes av ett stort antal intresserade odlare. Under dagen presenterades aktuella forskningsresultat om allt från fläckar på morötter till vilken potatissort konsumenter gillar bäst.

Under augusti månad anordnades ett bioenergiseminarium med fokus på avrapportering av vad som skett hitills i de projekt som SLF har finansierat.

Mässor

Under våren deltog SLF med Forskartorget vid Potatis och Frilandsmässan och på Borgeby Fältdagar. Forskartorget uppgick under årets andra hälft i LOFT som framöver kommer att delta på mässor på liknande sätt som Forskartorget gjorde.

I augusti deltog SLF på Djurhälso- och utfodningskonferensen i Lund som anordnas av Svensk Mjolk. SLF deltog också givetvis i LOFT:s stora monter på Elmia i oktober och på Grisföretagardagen på Elmia i november. SLF medverkade med en utställning på konferensen ”Mat i nytt klimat” i Norrköping i november.

Organisation

Styrelsen

SLF:s verksamhet leds av en styrelse med representanter från lantbruksnäringen och forskningen. Styrelsen fattar övergripande strategiska beslut för stiftelsens verksamhet. Styrelsen ser till att forskningsprojekt som berör flera beslutsgrupper

eller i övrigt är angelägna för lantbruksnäringen, kan finansieras. Styrelsen ska också verka för att utveckla finansieringssystem för ytterligare forskningsområden.

SLF:s styrelse har under verksamhetsåret haft fem sammanträden.

Styrelsen

Eva-Karin Hempel
LRF
Ordförande

Hans Agné
Svenska Avelspoolen

Kristina Glimelius
SLU

Bengt-Olov
Gunnarsson
Svenska Lantmännen

Lars Hultström
Swedish Meats

Carsten Klausen
Svenska Foder

Sten Olsson
Djupadals
Fruktodlingar

Bengt Persson
LRF

Gunnar Pleijert
Arla Foods

Jan Rundqvist
Föreningen foder
och spannmål

Eva Pettersson
SLF
Sekreterare

Ledamöter före augusti 2007

Sören Kvantenå
Swedish Meats

Nils Orrenius
Lantmännen

Sören Kihlberg
Svensk Mjök

Beslutsgrupper

Alla beslut om vilka forskningsprojekt som ska få pengar fattas i beslutsgrupper för respektive program. Varje grupp består av lantbrukare, forskare och experter från lantbruksnäringen och har specifik kompetens inom det område som ska behandlas. Forskningsprojekten beviljas finansiering för ett år i taget, men får en planeringsram för projektets hela livstid. Varje år lämnar forskarna in en lägesrapport med ekonomisk redovisning.

Utöver att prioritera bland inkomna ansökningar är det också gruppernas uppgift att följa

respektive projekt från början till slut och granska forskarnas slutrapporter. Varje beslutsgrupp har under året haft minst två möten.

Kansliet

SLF:s kansli ser till att verksamheten fungerar och administrerar allt från ansökningar och ekonomi till kommunikation av forskningsresultaten. Kansliet tar fram underlag för styrelsens beslut och ser till att besluten verkställs. Det är också kansliet som har kontakt med finansörerna.

Kansli

Eva Pettersson
Forskningschef
08-787 54 11
eva.pettersson@lrf.se

Kjell Ivarsson
Forskningssekreterare
08-787 54 23
kjell.ivarsson@lrf.se

Nilla Nilsson-Linde
Forskningssekreterare
070-662 74 05
nilla.nilsson-linde@lrf.se

Anna Blomberg
Informationsansvarig
08-787 51 53
anna.blomberg@lrf.se

Josefin Kihlberg
Informatör
08-787 51 54
josefin.kihlberg@lrf.se

Catarina Svedborg
Ekonomiansvarig
08-787 52 76
catarina.svedborg@lrf.se

Charlotte Ericsson
de Siran de Cabanac
Assistent
08-787 53 95
charlotte.ericsson-ds@lrf.se

Hitta mer information om vilka projekt
som fått finansiering under 2007
i projektkatalogen på
www.lantbruksforskning.se

Stiftelsen Lantbruksforskning
105 33 Stockholm
Tel 08-787 50 00
Fax 08-22 68 30
www.lantbruksforskning.se